

Ympäristölautakunta
Kaupunginhallitus

§ 46
§ 340

03.06.2021
08.11.2021

Esitys kaupunginhallitukselle / Toivikkeensuon luonnonsuojelualan perustaminen ja suon ennallistamishankkeesta luopuminen

Ympäristölautakunta 03.06.2021 § 46

Esittelijä: vs. kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Ympäristölautakunnan jäsen Harri Lindfors toi ympäristölautakunnalle kokouksessa 6.5.2021 esityksen, joka koskee luonnonsuojelualan perustamista Toivikkeensuolle sekä Toivikkeensuolle valmisteilla olevasta suon ennallistamishankkeesta luopumista. Lautakunta päätti, että Lindforsin esitys valmistellaan seuraavaan kokoukseen lautakunnan päätettäväksi.

Laatimassaan kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, ympäristölautakunnalle ja kaupunginhallitukselle osoittamassaan kirjelmässään Harri Lindfors esittää seuraavaa. Kirjelmä liitteenä.

- Kaupunginhallitus päättää siirtää ympäristölautakunnan käsiteltäväksi Harri Lindforsin 2.2.2020 kaupunginhallitukselle tekemän esityksen Toivikkeensuon luonnonsuojelualan perustamisesta sekä Markku Sahlstedtin kuntalaisaloitteen 21.9.2020 Toivikkeensuon ennallistamishankkeesta luopumisesta. Perusteluna asioitten käsittelyn siirtämiselle ympäristölautakunnalle on, että hallintosäännön mukaan ympäristölautakunta toimii kaupungin rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä ympäristölainsäädännön mukaisena kunnan lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi lautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa määriteltynä hallintoviranomaisena.

- Kaupunginhallitus kumoaa Toivikkeensuon ennallistamista koskevan 6.5.2019 tehdyn päätöksen sekä asiaan liittyvät myöhemmin tehdyt päätökset.

- Karkkilan kaupungin omistamalle Toivikkeensuon alueelle (70 ha) perustetaan luonnonsuojelualue, jonka luontoympäristö jätetään nykyiseen tilaan.

- Kaupunginhallitus tutustuu Toivikkeensuosta 17.6.2019 kuvattuun filmiin (kesto 50 min).

Toivikkeensuota koskevassa päätöksessään 6.5.2019 kaupunginhallitus päätti käynnistää hankkeen Toivikkeensuon suon ennallistamiseksi ja valita hankkeen toteutuskumppaniksi Suomen Luonnonsuojeluliiton SLL. Lisäksi se päätti, että hanke on mahdollisesti toteutettavan strategisen Kestävä

Karkkila -kehitysohjelman kärkihanke. Toivikkeensuon ennallistamisesta ei ole tehty päätöstä. Tiedossa ei ole muita kaupunginhallituksen päätöksiä, jotka koskisivat suon ennallistamista. SLL on laatinut luonnoksen ennallistamissuunnitelmasta, josta ELY-keskus on vesilain valvovana viranomaisena antamassaan lausunnossaan todennut, että suunnitelman mukainen hanke vaatii AVI:n vesilain mukaisen luvan. Toivikkeen suoalue sijaitsee Polari-Toivikkeen pohjavesialueen reunalla, sijainti käy ilmi liitteenä olevasta kartasta.

Luonnonsuojelulain mukaan ELY-keskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Suojelualueen perustamisen yleisenä edellytyksenä lain 10 §:n mukaan on, että:

- 1) alueella elää uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, eliöyhteisö tai ekosysteemi;
- 2) alueella on luontodirektiivin eläinlajeihin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja;
- 3) alueella on erikoinen tai harvinainen luonnonmuodostuma;
- 4) alue on erityisen luonnonkaunis;
- 5) alueella on harvinaistuva perinneluontotyyppi;
- 6) luontotyyppin tai eliölajin suojelutason säilyttäminen tai saavuttaminen vaatii suojelua;
- 7) alue on muutoin niin edustava, tyypillinen tai arvokas, että sen suojelu voidaan katsoa luonnon monimuotoisuuden tai kauneuden säilyttämisen kannalta tarpeelliseksi.

Toivikkeensuolla ei ole tehty riittävää luontokartoitusta, jotta voitaisiin arvoida, täytyvätkö luonnonsuojelulain edellytykset suojelualueen perustamiseen.

Karkkilan kaupungin uuden hallintosäännön (voimaan 1.6.2021) mukaan ympäristölautakunta toimii kaupungin rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Lisäksi lautakunnan tehtävänä on mm. edistää luonnon- ja maisemasuojelua sekä luonnon monimuotoisuutta, antaa kaupungin lausunnot luonnonsuojelualueiden perustamisesta ja vastata muista luonnonsuojeluun liittyvistä tehtävistä. Alueen käyttöä koskevat asiat, kuten alueen suojelua koskeva hakemus tai suon ennallistaminen, kuuluvat maanomistajan toimivaltaan ja toimenpiteille haetaan asianmukaiset luvat ja päätökset Uudenmaan ELY-keskukselta ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolta.

Liitteet:

- Harri Lindforsin Toivikkeensuota koskeva esitys 6.5.2021
- Kaupunginhallituksen Toivikkeensuota koskeva päätös 6.5.2019
- Suomen luonnonsuojeluliiton suon ennallistaishanke, luonnos Toivikkeen suon ennallistamissuunnitelmasta 29.1.2021
- ELY-keskuksen lausunto 19.3.2021 Toivikkeen suon ennallistamissuunnitelmasta

Vs. kaupunkikehitysjohdajan ehdotus:

Ympäristölautakunta päättää yhtyä Harri Lindforsin esitykseen, joka koskee Toivikkeensuon luonnonsuojelualueen perustamista ja suon ennallistamishankkeesta luopumista. Lisäksi lautakunta katsoo, että Toivikkeensuon luonnonsuojelualueen perustaminen ja suon ennallistaminen kytkeytyvät toiminnallisesti toisiinsa, joten ne tulee ratkaista samanaikaisesti. Esitys toimitetaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallituksen puheenjohtajalle.

Käsittely:

Keskustelun kuluessa Kristiina Pihlaja teki Harri Lindforsin ja Marianne Boströmin kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

Ympäristölautakunta päättää yhtyä Harri Lindforsin esitykseen, joka koskee Toivikkeensuon luonnonsuojelualueen perustamista ja suon ennallistamishankkeesta luopumista.

Perusteluna: "ELY-keskus arvioi, että ennallistamistoimien toteuttaminen pohjavesialueella Polari-Toivike 0122401 B voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää siten, että se aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle. Pohjavesialueella toteutettaville ennallistamistoimenpiteille tulee olla vesilain mukainen vesitalouslupa (VL 3 luku 2§)."

Lisäksi lautakunta katsoo, että Toivikkeensuon luonnonsuojelualueen perustaminen ja suon ennallistamisesta luopuminen kytkeytyvät toiminnallisesti toisiinsa, joten ne tulee ratkaista samanaikaisesti. Esitys toimitetaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallituksen puheenjohtajalle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi ympäristölautakunnan hyväksyneen sen.

Päätös:

Ympäristölautakunta päättää yhtyä Harri Lindforsin esitykseen, joka koskee Toivikkeensuon luonnonsuojelualueen perustamista ja suon ennallistamishankkeesta luopumista.

Perusteluna: "ELY-keskus arvioi, että ennallistamistoimien toteuttaminen pohjavesialueella Polari-Toivike 0122401 B voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää siten, että se aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle. Pohjavesialueella toteutettaville ennallistamistoimenpiteille tulee olla vesilain mukainen vesitalouslupa (VL 3 luku 2§)."

Lisäksi lautakunta katsoo, että Toivikkeensuon luonnonsuojelualueen perustaminen ja suon ennallistamisesta luopuminen kytkeytyvät toiminnallisesti toisiinsa, joten ne tulee ratkaista samanaikaisesti. Esitys toimitetaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallituksen puheenjohtajalle.

Täytäntöönpano:

kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 340

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelijä: elinkeinosihtööri Birgitta Holttinen

Toivikkeen suon ennallistamisen tavoitteena on palauttaa suon ekosysteemi luonnontilaan, jossa se oli ennen 1980-luvun ojitusta,

pysäyttää suosta vapautuva hiilivuoto ilmakehään ja tehdä Toivikkeen suosta hiilivarasto.

Toivikkeen suon asettaminen luonnonsuojelualueeksi ei estä suon ennallistamistoimenpiteitä, soiden ennallistamista tehdäänkin ensisijaisesti luonnonsuojelualueille.

Jos Toivikkeen suo muutetaan ympäristölautakunnan esityksen mukaisesti luonnonsuojelualueeksi nykyisessä muodossaan ojitettuna suona, ei tämä edistä luonnon monimuotoisuuden palautumista ja suon hiilivuodon pysähtymistä.

Luonnonsuojelualueen perustaminen vaatii erillisen valmistelun, ja asia on perusteltua ratkaista omana päätöksensä erillisenä suon ennallistamishankkeesta.

Toivikkeen suon ennallistamishankkeen toimenpiteiden käynnistymistä edeltävän ennallistamissuunnitelman laatii Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL). SLL ottaa suunnitelmassaan huomioon Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon SLL:n ennallistamistoimenpide-ehdotuksesta. Luonnonsuojeluliitto lähettää ennallistamissuunnitelman lausunolle Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Toimenpiteille haetaan tarvittaessa Etelä-Suomen aluehallintoviraston vesilupa.

Suomen luonnonsuojeluliitto laatii ennallistamissuunnitelman valmiiksi talvella 2022. Ennallistamistoimet voidaan tarvittaessa käynnistää ensi vuoden aikana. Ennallistamissuunnitelma on ollut tarkoituksena tuoda kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi ennen toimenpiteiden alkamista. Ennallistamissuunnitelman valmistelu on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta.

Jotta asia ei viivästyisi tarpeettomasti enempää ympäristölautakunnan 3.6.2021 antamasta päätöksestä, on asia tarkoituksenmukaista tuoda kaupunginhallituksen käsittelyyn jo ennen ennallistamissuunnitelman valmistumista.

Toivikkeen suon ennallistamishanke on herättänyt varsin voimakkaita näkemyksiä toimenpiteiden riskeistä pohjavesialueella. Myös ympäristölautakunta on edellä yhtynyt ehdotukseen, jossa Toivikkeen suon ennallistamishankkeesta luovuttaisiin.

Toivikkeen alue on karkkilalaisille merkittävä lähilvirkistysalue. Toivikkeen alueen hyvinvointivaikutuksia kuntalaisille voidaan edistää kehittämällä aluetta edelleen ympärivuotisena ulkoilualueena ilman suon ennallistamistoimenpiteitä.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1) merkitä tiedoksi ympäristölautakunnan 3.6.2021 päätöksen, ja

2) lopettaa Toivikkeen suon ennallistamishankkeen valmistelun, ja

3) toteaa, että Toivikkeen suon luonnonsuojelualan asia tulee tuoda erikseen valmisteltuna kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano: